

Sygn. akt *IV Nsm 742/14*

POSTANOWIENIE

Dnia 5 maja 2016 roku

Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku Wydział IV Rodzinny i Nieletnich

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Mejka

Protokolant: Joanna Stobińska

po rozpoznaniu w dniu 21 kwietnia 2016 roku w Gdańsku

na rozprawie

sprawy

z wniosku A. S.

z udziałem J. M.

o uregulowanie kontaktów z dzieckiem

postanawia

1. uregulować kontakty wnioskodawcy A. S. z małoletnim J. S., urodzonym w dniu (...), synem A. i J., oraz małoletnią K. S., urodzoną w dniu (...), córką A. i J., poza miejscem zamieszkania małoletnich, bez obecności uczestniczki J. M., w każdy pierwszy i trzeci weekend miesiąca: w sobotę i w niedzielę od godz. 10:00, z prawem do odebrania małoletnich z ich miejsca zamieszkania, do godz. 18:00, z prawem do odprowadzania małoletnich do ich miejsca zamieszkania;
2. zobowiązać wnioskodawcę A. S. do stawiania się w miejscu i czasie kontaktów z małoletnimi J. S. i K. S., do odbierania małoletnich J. S. i K. S. na kontakty i do wydawania małoletnich J. S. i K. S. po kontaktach w terminach i miejscach ustalonych jak w pkt 1. postanowienia;
3. zobowiązać uczestniczkę J. M. do wydawania małoletnich J. S. i K. S. wnioskodawcy A. S. na kontakty w miejscach i terminach ustalonych jak w pkt 1. postanowienia;
4. oddalić wniosek w pozostałym zakresie;
5. nakazać ściągnąć od wnioskodawcy A. S. oraz od uczestniczki J. M. kwoty po 370,33 zł (trzysta siedemdziesiąt złotych trzydzieści trzy grosze) tytułem kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii opiniodawczego zespołu sądowych specjalistów;
6. ustalić, że każda ze stron ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.

Sygn. akt *IV Nsm 742/14*

UZASADNIENIE

Wnioskodawca A. S. – pismem złożonym do Sądu Rejonowego w (...) – wystąpił o uregulowanie kontaktów z małoletnią córką K. S., urodzoną w dniu (...), oraz z małoletnim synem J. S., urodzonym (...), poprzez ustalenie, że kontakty te będą odbywały się:

- w co drugi weekend miesiąca w mieszkaniu wnioskodawcy, który będzie odbierał dzieci w piątki o godz. 17:00, do poniedziałku do godz. 8:00, kiedy wnioskodawca odwiezie dzieci do placówki edukacyjnej lub matki małoletnich,
- w każdy wtorek od godz. 17:00 do środy do godz. 8:00, kiedy wnioskodawca odwiezie małoletnich do placówki edukacyjnej lub bezpośrednio do matki,
- w połowę ferii zimowych oraz połowę wakacji w czasie ustalonym z uczestniczką,
- za pomocą poczty elektronicznej oraz telefonu.

Wnioskodawca wystąpił nadto o „wymierzenie uczestniczce grzywny w kwocie 5.000 zł tytułem niezrealizowanych kontaktów z dziećmi”. Wnioskodawca zgłosił również roszczenie w przedmiocie obniżenia alimentów na małoletnich z kwoty łącznie po 1.100 zł miesięcznie do kwoty łącznie po 650 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu wnioskodawca podał, że małżeństwo jego i uczestniczki zostało rozwiązane wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 18 kwietnia 2013 roku w sprawie o sygn. akt II C 387/13. W wyroku nie orzeczono o kontaktach wnioskodawcy z dziećmi. Wnioskodawca nie może porozumieć się z matką małoletnich co do odwiedzin, czy też zabierania małoletnich do swojego mieszkania. Ma on również utrudniony kontakt telefoniczny i e-mailowy. Ostatni raz wnioskodawca widział się z dziećmi na początku października 2013 roku. Kolejne spotkanie miało miejsce dopiero w dniu 21 marca 2014 roku. W międzyczasie wnioskodawca wielokrotnie próbował spotkać się z dziećmi, jak również porozumieć się z uczestniczką co do kształtu jego kontaktów z małoletnimi. Żądanie oparte o art. 598 k.p.c. wnioskodawca uzasadnił wskazaniem, że nie miał kontaktu z małoletnimi przez okres 5 miesięcy. Po każdej obietnicy spotkania z małoletnimi wnioskodawca ponosił koszty związane z zakupami spożywczymi, kosmetycznymi, kupowaniem zabawek, ubrań oraz związane z chęcią zapewnienia małoletnim rozrywek.

Vide: wniosek o uregulowanie kontaktów k. 4-6

Postanowieniem z dnia 2 kwietnia 2014 roku, prawomocnym z dniem 23 kwietnia 2014 roku, w sprawie o sygn. akt III Nsm 408/14 Sąd Rejonowy w (...) uznał się niewłaściwym i sprawę z wniosku A. S. z udziałem J. M. o uregulowanie kontaktów przekazał Sądowi Rejonowemu Gdańsk-Południe w Gdańsku.

Vide: postanowienie k. 11; zarządzenie k. 14

Uczestniczka J. M. nie wyraziła zgody na przedstawiony przez wnioskodawcę sposób uregulowania jego kontaktów z dziećmi. Zaproponowała, by kontakty wnioskodawcy z małoletnimi miały miejsce w co drugi weekend miesiąca, ze wskazaniem, że ojciec będzie odbierał dzieci w godzinach rannych w sobotę oraz w niedzielę i odwoził je do domu uczestniczki postępowania tego samego dnia, do godz. 18:00, z zastrzeżeniem, że jeżeli dzieci będą chore, pozostaną w domu matki, a ojciec będzie mógł je odwiedzić. Uczestniczka zaprzeczyła, by utrudniała wnioskodawcy kontakty z małoletnimi. Podała, że od czasu, gdy został orzeczony rozwód stron, do października 2013 roku wnioskodawca widywał się z małoletnim J. S. regularnie, w co drugi weekend. Uczestniczka wyraziła również zgodę na tygodniowy wyjazd wakacyjny syna z ojcem na południe Polski do L.. Małoletnia K. S. nigdy nie nocowała u ojca podczas widzeń, co zostało wspólnie ustalone przez strony przy uwzględnieniu wieku córki oraz faktu, że wnioskodawca wyprowadził się z domu, gdy małoletnia miała 7 miesięcy. Uczestniczka wskazała również, że wnioskodawca nie korzystał z pełnego wymiaru spotkań z córką, jaki mu proponowała. Najczęściej zabierał ją tylko na spacer, małoletnia nie przebywała w domu wnioskodawcy. Natomiast jeśli chodzi o kontakty wnioskodawcy z synem uczestniczka zauważyła, że małoletni od czasu powrotu z L. reagował coraz bardziej niechętnie na spotkania z ojcem. Małoletni zaczął budzić się w nocy z krzykiem, przez kilka dni po powrocie od ojca był rozstrojony emocjonalnie, nerwowy. Ojciec małoletniego przyznał się do podawania małoletniemu parokrotnie hydroksyzyny, leku o działaniu uspokajającym i przeciwłękowym. W związku z powyższym matka małoletnich zawężyła kontakty wnioskodawcy z synem do spotkań w ciągu dnia, jednak wnioskodawca z zaproponowanych kontaktów nie korzysta wcale. Uczestniczka wskazała, że wnioskodawca nie kontaktuje się z nią telefonicznie w celu rozmowy z dziećmi, czy też w sprawie dzieci.

Vide: odpowiedź na wniosek k. 34-35

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletni J. S. urodził się w dniu (...). Małoletnia K. S. urodziła się w dniu (...). Małoletni są dziećmi wnioskodawcy A. S. i uczestniczki J. M..

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 18 kwietnia 2013 roku w sprawie o sygn. akt II C 387/13 rozwiązano małżeństwo stron przez rozwód. Miejsce pobytu małoletnich ustalono przy uczestniczce J. M.. Nie orzeczono o kontaktach wnioskodawcy z małoletnimi.

okoliczności niesporne, ponadto **dowód**: odpisy skrócone aktów urodzenia k. 7-8; akta Sądu Okręgowego w Gdańsku w sprawie o sygn. akt II C 387/13 – wyrok

Bezpośrednio po rozwiązaniu małżeństwa stron kontakty wnioskodawcy z małoletnimi miały miejsce w co drugi weekend. Wnioskodawca zabierał dzieci do swojego miejsca zamieszkania. Małoletni J. S. u wnioskodawcy nocował, natomiast małoletnia K. S. spędzała z wnioskodawcą kilka godzin by na czas noclegu powrócić do swojego i uczestniczki miejsca zamieszkania.

Podczas wakacji letnich 2013 roku wnioskodawca wraz z małoletnim J. S. udali się na tygodniową wycieczkę do L.. Po powrocie małoletniego z wakacji z wnioskodawcą u chłopca pojawiły się nocne lęki, stał się niespokojny, zaczął się masturbować. Uczestniczka, w reakcji na takie zachowanie się syna, odmówiła wnioskodawcy zgody na to, by małoletni nocował w jego miejscu zamieszkania. W odpowiedzi wnioskodawca odstąpił od kontaktów z dziećmi, zaprzestając ich w październiku 2013 roku. Swoją postawą wnioskodawca chciał doprowadzić uczestniczkę do zmiany stanowiska.

Podczas jednego z kontaktów wnioskodawca podał małoletniemu J. S. lek o nazwie H.. Uczestniczka dowiedziała się o tym z opóźnieniem.

dowód: zeznania wnioskodawcy A. S. słuchanego w charakterze strony k. 72-73, 219, 221-222; zeznania uczestniczki J. M. słuchanej w charakterze strony k. 73, 81, 219, 223-225; ulotka k. 79

W marcu – kwietniu 2014 roku wnioskodawca podjął nieudaną próbę wznowienia kontaktów z dziećmi.

Wnioskodawca reaktywował kontakty z małoletnimi w grudniu 2014 roku, w wykonaniu postanowienia o zabezpieczeniu wydanego w dniu 3 grudnia 2014 roku przez tut. Sąd w toku niniejszego postępowania. W dniu 6 grudnia 2014 roku odbył się pierwszy kontakt wnioskodawcy z dziećmi. Początek pierwszego kontaktu wnioskodawcy z małoletnią był trudny, dziewczynka płakała gdy miała udać się do wnioskodawcy. Kolejne kontakty wnioskodawcy z dziećmi przebiegały bez większych problemów.

W międzyczasie tj. od października 2013 roku do dnia 5 grudnia 2014 roku – za wyjątkiem w/w próby z marca – kwietnia 2014 roku – wnioskodawca nie wyrażał zainteresowania małoletnimi.

Początkowo po wznowieniu kontaktów wnioskodawcy z małoletnimi zachowanie małoletniego J. S. nie uległo zmianie. Później doszło do wznowienia objawów lękowych chłopca oraz wykonywania przez niego ruchów masturbacyjnych.

dowód: zeznania wnioskodawcy A. S. słuchanego w charakterze strony k. 80, 105, 129, 219, 221-222; zeznania uczestniczki J. M. słuchanej w charakterze strony k. 81, 105, 128, 133, 154, 158, 219, 223-224

W marcu 2014 roku uczestniczka zgłosiła się do G. (...) (...) w G. z podejrzeniem, że małoletni J. S. mógł być molestowany seksualnie przez wnioskodawcę. W okresie od listopada 2014 roku do lutego 2015 roku małoletni uczestniczył w spotkaniach diagnostycznych z psychologami. Diagnoza małoletniego była prowadzona w kierunku identyfikacji objawów potraumatycznych w związku z podejrzeniem molestowania seksualnego chłopca.

Na skutek zawiadomienia z dnia 8 czerwca 2015 roku o podejrzeniu popełnienia przestępstwa złożonego przez G.(...)(...) (...) w G. postanowieniem z dnia 27 lipca 2015 roku, RSD 541/15 Komendy Policji w G. K., wszczęto dochodzenie w sprawie prezentowania w okresie od września 2012 roku do dnia 7 czerwca 2015 roku w G. małoletniemu poniżej lat 15 wykonania czynności seksualnej, tj. o przestępstwo z art. 200 § 4 k.k. Dochodzenie jest w toku, prowadzone jest w sprawie, nikomu nie zostały postawione zarzuty popełnienia przestępstwa.

dowód: zeznania uczestniczki J. M. słuchanej w charakterze strony k. 129, 133, 154, 158, 219, 225; pismo z (...) z dnia 2 marca 2015 roku k. 137; opinia psychologiczno-psychiatryczna k. 139-143; pismo z Komisariatu Policji IV w G. k. 160-161; zawiadomienie k. 174-177; postanowienie k. 178; pismo z Prokuratury Rejonowej w (...) z dnia 26 lutego 2016 roku k. 212

Poczynając od dnia 6 grudnia 2014 roku kontakty wnioskodawcy z małoletnimi były realizowane zgodnie z postanowieniem o zabezpieczeniu – do lipca 2015 roku. Gdy wnioskodawca dowiedział się o kierowanym przeciwko niemu podejrzeniu o molestowanie seksualne syna, odstąpił od kontaktów z dziećmi – by nie narazić się na dalsze zarzuty ze strony uczestniczki.

Wnioskodawca widział się z dziećmi w dniu 5 października 2015 roku, podczas badań w Rodzinnym Ośrodku Diagnostyczno-Konsultacyjnym w G., w listopadzie 2015 roku podczas uroczystości rodzinnej oraz podczas ferii zimowych 2016 roku. Ostatni kontakt trwał 5 minut i miał miejsce w miejscu zamieszkania rodziców wnioskodawcy a dziadków małoletnich.

Wnioskodawca nie utrzymuje kontaktów telefonicznych z dziećmi.

dowód: zeznania wnioskodawcy A. S. słuchanego w charakterze strony k. 129, 133, 154, 158, 190, 219, 221-223, 226; zeznania uczestniczki J. M. słuchanej w charakterze strony k. 154, 158, 219, 224,

Relacje uczuciowe każdego z dzieci z ojcem kształtują się odmiennie.

Małoletni J. S. podczas badań w Rodzinnym Ośrodku Diagnostyczno-Konsultacyjnym wyróżniał ojca spośród innych osób w otoczeniu, dążył do bliskości i bezpośredniego kontaktu z nim, angażował w zabawy, na co ojciec odpowiadał i podążał za dzieckiem. Intensywna koncentracja dziecka na ojcu wynika z zaburzonego poczucia bezpieczeństwa i stabilizacji związanego z nieregularnym, przerywanym nawet na kilka miesięcy kontakcie z nim oraz z dużej potrzeby dziecka bliskiej relacji z ojcem. Relacje uczuciowe pomiędzy małoletnim a wnioskodawcą istnieją, są jednak rozluźnione.

Małoletnia K. S. rozpoznaje swojego tatę, nie ujawnia postawy niechętniej, jednak fakt nieregularnych kontaktów wpływa na niewielkie zaangażowanie dziecka w osobę wnioskodawcy. Aktualnie więzi wnioskodawcy z małoletnią są słabo wykształcone. Mają one jednak szanse na pogłębienie.

Kontakty wnioskodawcy z dziećmi powinny odbywać się co drugi weekend w soboty i niedziele od 10:00 do 18:00 bez obecności matki, poza miejscem zamieszkania małoletnich. Jeśli przez okres pół roku spotkania te będą odbywać się regularnie, a ojciec dzieci będzie oczyszczony z zarzutów molestowania syna, kontakty można rozszerzyć o noclegi u ojca.

Wnioskodawca musi dbać o to, by jego spotkania z małoletnimi odbywały się regularnie, by nie doszło do ich zaniechania ze strony ojca. Matka dzieci także powinna zadbać o to, by jej negatywny stosunek do byłego męża nie był widoczny przez dzieci i nie wpływał na relacje małoletnich z ojcem.

dowód: opinia Rodzinnego Ośrodka Diagnostyczno-Konsultacyjnego k. 163-166

Małoletni J. S. i K. S. zamieszkują wspólnie z matką i jej partnerem. Mają zabezpieczone potrzeby bytowe na poziomie niebudzącym zastrzeżeń. Chłopiec jest uczniem tzw. klasy zerowej, dziewczynka uczęszcza do przedszkola.

Wnioskodawca prowadzi wspólne gospodarstwo domowe z żoną M. S., synem obecnej żony wnioskodawcy z poprzedniego związku w wieku 5 lat, ucznia tzw. klasy zerowej, oraz małoletnią córką wnioskodawcy i M. S., urodzoną w dniu (...). Wnioskodawca wraz z rodziną mieszka w lokalu mieszkalnym o powierzchni ok. 73 m², który składa się z salonu z kuchnią, dwóch osobnych pokoi i łazienki. Jeden z pokoi przeznaczony jest na sypialnię małżonków, znajduje się w nim także łóżeczko córki wnioskodawcy i M. S.. Syn M. S. zajmuje drugi pokój. Wnioskodawca ewentualne miejsce do spania dla małoletnich planuje zaaranżować na rozkładanych łóżkach w pokoju syna M. S., bądź na rozkładanym narożniku w pokoju telewizyjnym. Wnioskodawca planuje spędzać czas z małoletnimi aktywnie.

dowód: sprawozdania kuratorów z wywiadów środowiskowych k. 55-57, 76-78, 204-206, 209-210; zeznania wnioskodawcy A. S. słuchanego w charakterze strony k. 219, 221-222; zeznania uczestniczki J. M. słuchanej w charakterze strony k. 219, 225

Sąd zważył, co następuje:

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie zgromadzonego w toku postępowania materiału dowodowego. Sąd oparł się na dokumentach urzędowych załączonych do akt sprawy oraz na przedstawionych mu dokumentach prywatnych. Dowodom w postaci dokumentów urzędowych Sąd dał wiarę co do tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art. 244 k.p.c.), zaś dokumentom prywatnym wyłącznie co do tego, że osoba podpisana na dokumencie złożyła oświadczenie zawarte w jego treści (art. 245 k.p.c.). Materiał dowodowy obejmujący złożone do akt dokumenty, jak również dokument zgromadzony w aktach postępowania prowadzonego przed Sądem Okręgowym w Gdańsku pod sygn. akt II C 387/13 w postaci orzeczenia sądu, należało uznać za w pełni wiarygodny i dający pełną możliwość czynienia na jego podstawie ustaleń faktycznych. Prawdziwość dokumentów, z których przeprowadzono dowód, nie nasuwała zastrzeżeń i nie była kwestionowana przez strony. W ocenie Sądu te dokumenty stanowiły wiarygodne źródło zawartych w nich informacji. Powyższe uwagi pozostają aktualne również w stosunku do dowodów w postaci sprawozdań z wywiadów środowiskowych, które przeprowadzili kuratorzy na zlecenie Sądu. Wiarygodności przedmiotowych dowodów żadna ze stron nie kwestionowała. Także Sąd nie widział podstaw dla odmowy rzeczoną sprawozdaniom wiary, tym bardziej, że okoliczności faktyczne, które w sprawozdaniach zostały przedstawione, zostały potwierdzone przez osoby, z których zeznań Sąd dowody dopuścił i przeprowadził.

Zastrzeżenie należało poczynić jedynie w stosunku do dowodu w postaci opinii psychologiczno-psychiatrycznej, sporządzonej przez G.(...) (...) w G. (k. 139-143). Opinię należało uznać za dokument prywatny – w niniejszej sprawie potwierdzenie faktu, że podmiot, który przedmiotową opinię sporządził, zajął stanowisko w niej wyrażone, nadto potwierdzenie stanowiska prezentowanego przez uczestniczkę, która dokument ten przedłożyła. Omawiany dokument nie mógł stanowić dowodu w postaci opinii biegłego w rozumieniu art. 278 k.p.c. na okoliczność występowania u małoletniego zaburzeń psychicznych, na które w dokumencie wskazano. Opinią biegłego w świetle art. 278 k.p.c. może być bowiem wyłącznie opinia sporządzona przez osobę wyznaczoną przez sąd (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 grudnia 1998 roku w sprawie o sygn. akt I CKN 922/97, LEX nr 50754). Przedmiotowa opinia tego warunku nie wypełnia.

Ustalając stan faktyczny, w szczególności sytuację opiekuńczo-wychowawczą małoletnich, kompetencje opiekuńczo-wychowawcze uczestników wobec małoletniego J. S. i małoletniej K. S. oraz możliwe działania zaradcze, Sąd oparł się na dowodach osobowych w postaci zeznań wnioskodawcy A. S. oraz uczestniczki J. M. złożonych w charakterze strony w trybie art. 303 k.p.c. i art. 304 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Zeznania stron pozostają w ogólności zgodne z pozostałym materiałem dowodowym zebrany w aktach postępowania, w szczególności ze sprawozdaniami z wywiadów środowiskowych, które zostały przeprowadzone przez kuratorów sądowych, jak również z opinią Rodzinnego Ośrodka Diagnostyczno-Konsultacyjnego w G.. Również w większości korelują one ze sobą nawzajem. Wobec tego przedmiotowe dowody Sąd uznał za generalnie wiarygodne i jako takie mogące stanowić podstawę dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie. Sąd omawianym zeznaniom uczestniczki J. M. odmówił wiary tylko w tej ich części, w której strona wskazywała na okoliczności dotyczące kontaktów seksualnych wnioskodawcy z małoletnim J. S.. W przekonaniu Sądu przywołane stwierdzenia strony były

wzajemnymi oskarżeniami oraz opiniami, a nie wskazaniem na fakty, które miały miejsce i które decydowałyby o treści rozstrzygnięcia zapadłego w niniejszej sprawie. Ponadto, przywołane oceny nie znajdowały potwierdzenia w pozostałych dowodach. Okoliczności dotyczące podejrzenia popełnienia przez wnioskodawcę przestępstwa z art. 200 § 4 k.k. są przedmiotem badania Prokuratury. Do tej pory wnioskodawcy A. S. nie postawiono żadnych zarzutów, nie zapadło też żadne orzeczenie w sprawie. Na tym etapie Sąd nie ma więc podstaw do uznawania twierdzeń uczestniczki J. M. w tym przedmiocie za wiarygodne.

Sąd przeprowadził dowód z opinii Rodzinnego Ośrodka Diagnostyczno-Konsultacyjnego w G. na okoliczności jak w postanowieniu k. 106. Oceniając wiarygodność przedmiotowego dowodu Sąd odnotował, że wskazana opinia została sporządzona zgodnie z przepisami kodeksu postępowania cywilnego, przez osoby o odpowiednich kwalifikacjach, niezbędnych dla sporządzenia przedmiotowego dowodu, zgodnie z tezą o jego dopuszczeniu. Odpisy opinii zostały doręczone stronom wraz z zobowiązaniem do zgłoszenia w terminie wyznaczonym ewentualnych zarzutów co do opinii. Wnioskodawca nie podnosił zarzutów co do opinii, w tym zgodził się ze wskazaniem biegłych co do wyłączenia noclegu z jego kontaktów z dziećmi na początkowym ich etapie. Z kolei uczestniczka kwestionowała opinię tylko w części, w której w opinii stwierdzono, że uczestniczka bagatelizuje deficyty rozwojowe dzieci i nie podejmuje działań mających na celu poprawę ich funkcjonowania. Opinia w tym zakresie nie dotyczyła jednak istoty niniejszej sprawy – tj. kwestii, w jaki sposób kontakty wnioskodawcy z dziećmi powinny być ustalone tak, by pozostawało to w zgodzie z dobrem dzieci. Uczestniczka nie miała z kolei wątpliwości co do rzetelności, a w konsekwencji co do wiarygodności, wskazanej opinii w części decydującej dla rozstrzygnięcia o wniosku wnioskodawcy – szczególnie w tej jej części, w której biegli wskazali na zasadność uregulowania kontaktów wnioskodawcy bez obecności matki i poza jej miejscem zamieszkania. Wobec tego Sąd uznał uczynienie opinii podstawą rozstrzygnięcia za uzasadnione.

W toku postępowania przeprowadzono nadto dowód z dokumentów w postaci zaświadczeń (k. 184-186, 194) oraz opinii (k. 21-215), jak również nagrań na płycie CD (k. 10, 155-156). Odnosząc się do zaświadczeń oraz opinii – dotyczyły one zawartego w opinii twierdzenia biegłych jakoby – w ogólności – uczestniczka nienależycie dbała o rozwój mowy o małoletnich. Jak już wskazano, przedmiotowa kwestia znajdowała się poza przedmiotem niniejszego postępowania. Wobec tego i dokumenty jej dotyczące jako zbędne dla rozstrzygnięcia z powołaniem się na art. 227 k.p.c. a contrario należało pominąć. Sąd pominął również dowód z nagrań zebranych na płycie CD – w części z uwagi na niewykonanie przez wnioskodawcę nałożonego na niego zobowiązania do przedłożenia stenogramu z nagrania pod rygorem pominięcia (k. 155), a w części z uwagi na niesporność wskazań, że kontakty wnioskodawcy z małoletnimi w okresie od wakacji 2013 roku do daty wszczęcia postępowania w niniejszej sprawie przez uczestniczkę zostały mu ograniczone w porównaniu z tym, jaki wymiar one miały bezpośrednio po zakończeniu procesu o rozwód pomiędzy stronami (por. art. 229 k.p.c.).

Sąd pominął również dowód z akt (z dokumentów zebranych w aktach) Prokuratury Rejonowej w (...) o sygn. 1 Ds. 1423/15 z uwagi na niemożliwość ich wypożyczenia, a nadto okoliczność, że stan przedmiotowego postępowania można było ustalić posiłkując się pismem Prokuratury Rejonowej w (...) z dnia 26 lutego 2016 roku (k. 212).

Wniosek wnioskodawcy A. S. o uregulowanie kontaktów zasługiwał na uwzględnienie w części.

Zgodnie z art. 113 § 1 k.r.o. niezależnie od władzy rodzicielskiej rodzice oraz ich dzieci mają prawo i obowiązek utrzymywania ze sobą kontaktów. Kontakty z dzieckiem obejmują w szczególności przebywanie z dzieckiem (odwiedziny, spotkania, zabieranie dziecka poza miejsce jego stałego pobytu) i bezpośrednie porozumiewanie się, utrzymywanie korespondencji, korzystanie z innych środków porozumienia się na odległość, w tym ze środków komunikacji elektronicznej (§ 2 art. 113 k.r.o.).

Należy zauważyć, że sąd, rozstrzygając o kontaktach z dzieckiem, powinien kierować się przede wszystkim dobrem dziecka, a nie interesem jednego rodzica czy obojga rodziców lub innych osób uprawnionych do kontaktów z dzieckiem. Przy ocenie dobra dziecka nie można pomijać ani uwarunkowań obiektywnych (takich jak: wiek dziecka, jego płeć, cechy charakterologiczne rodziców, stosunek rodziców do siebie, do dziecka oraz do krewnych rodzica), ani subiektywnych (wrażliwości dziecka, wzajemnych relacji oraz więzi rodziców i dzieci, poczucia bezpieczeństwa

dziecka). Sąd opiekuńczy, kierując się dobrem małoletniego dziecka/dzieci, bierze pod rozwagę również powszechnie znane zasady psychologii rozwojowej i pedagogiki, z których wynika, że – przy uwzględnieniu konkretnych okoliczności – dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje kontaktu z obojgiem rodziców, jednakże w pierwszym okresie życia ważniejsze są kontakty z matką, a w latach późniejszych, szczególnie gdy jest to chłopiec – niezbędne są również kontakty z ojcem. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 1998 roku w sprawie o sygn. akt I CKN 1122/98, OSNC 1999/6/119).

Właściwie rozumiane dobro dziecka wymaga starań o zapewnienie dziecku zdrowia fizycznego i psychicznego, polegających na właściwym ukształtowaniu jego charakteru i przygotowaniu do życia społecznego. Wymaganiom tym nie czyni zadość wpajanie dziecku uczucia niechęci czy też nienawiści. Rodzice obowiązani są, niezależnie od swych osobistych stosunków, nie tylko nie utrudniać wzajemnych kontaktów dzieci z obojgiem rodziców, lecz przeciwnie – aktywnie współdziałać, aby dzieci pozostawały w stałych stosunkach z rodzicami i przez to wychowywały się w atmosferze, która sprzyja pogłębieniu uczuć i przywiązaniu dzieci do każdego z rodziców. (por. J. Ignaczewski, Komentarz do spraw rodzinnych, LexisNexis 2014)

Podsumowując, oboje rodzice mają równe prawa w kontaktach z dzieckiem. Oboje powinni również działać w takim kierunku, by prawo to przysługujące drugiej stronie było realizowane. Dla kształtu kontaktów pierwszorzędne znaczenie ma dobro dziecka. Decydując, w jakim zakresie kontakty rodzica z dzieckiem pozostają w zgodzie z jego dobrem, zważa się na wolę dziecka.

Wnioskodawca domagał się, by jego kontakty z małoletnimi zostały ustalone w następujących terminach:

- w co drugi weekend miesiąca w mieszkaniu wnioskodawcy, który będzie odbierał dzieci w piątki o godz. 17:00, do poniedziałku do godz. 8:00, kiedy wnioskodawca odwiezie dzieci do placówki edukacyjnej lub matki małoletnich,
- w każdy wtorek od godz. 17:00 do środy do godz. 8:00, kiedy wnioskodawca odwiezie małoletnich do placówki edukacyjnej lub bezpośrednio do matki,
- w połowę ferii zimowych oraz połowę wakacji w czasie ustalonym z uczestniczką,
- za pomocą poczty elektronicznej oraz telefonu.

Sąd uznaje za ważne podkreślenie, że postępowanie w sprawie o uregulowanie kontaktów wnioskodawcy z małoletnimi toczyło się na skutek wniosku wnioskodawcy. Sąd wnioskiem tym był więc związany. Oznacza to, że propozycje terminów kontaktów wskazane we wniosku dla Sądu były wiążące w tym znaczeniu, że Sąd zgodność kontaktów wnioskodawcy z małoletnimi z dobrem dziecka był zobligowany oceniać w ramach propozycji terminów tych kontaktów przedstawionej przez wnioskodawcę.

Jednocześnie – Sąd winien był uwzględnić wolę małoletnich co do kształtu ich kontaktów z wnioskodawcą.

Realizację powyższej dyrektywy stanowi przepis art. 576 § 2 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem sąd w sprawach dotyczących osoby lub majątku dziecka wysłucha je, jeżeli jego rozwój umysłowy, stan zdrowia i stopień dojrzałości na to pozwala, uwzględniając w miarę możliwości jego rozsądne życzenia. Wysłuchanie odbywa się poza salą posiedzeń sądowych.

Sąd odstąpił od wysłuchania małoletniego J. S. oraz małoletniej K. S. – z uwagi na wiek małoletnich oraz okoliczność, że zostali oni wysłuchani w toku badania w Rodzinnym Ośrodku Diagnostyczno-Konsultacyjnym w G.. Sąd, rozstrzygając co do meritum sprawy, zważył na stanowisko, które małoletni J. S. wyraził przed biegłym psychologiem podczas badania w Rodzinnym Ośrodku Diagnostyczno-Konsultacyjnym. Natomiast uzyskanie stanowiska od małoletniej córki stron okazało się niemożliwe, dziewczynka w badaniu uczestniczyła krótko, nie chciała przebywać w gabinecie, ani rozmawiać z psychologiem. W ocenie Sądu powyższe odpowiada to art. 12 Konwencji o prawach dziecka oraz zasadzie trzeciej Rekomendacji nr R/84/4 Komitetu Ministrów Rady Europy z dnia 28 lutego 1984 roku

w sprawie odpowiedzialności rodzicielskiej, zawierającej postulat, skierowany do organu podejmującego decyzje w sprawie obowiązków rodzicielskich, zapoznania się ze stanowiskiem dziecka.

Należy zauważyć, że – jak wynika z opinii Rodzinnego Ośrodka Diagnostyczno-Konsultacyjnego w G. – relacje uczuciowe pomiędzy małoletnim J. S. a ojcem istnieją, choć są rozluźnione. Natomiast więzi pomiędzy małoletnią K., a jej ojcem nie są w pełni wykształcone. Małoletnia K. nigdy nie spędzała nocy u ojca.

Ponadto, kontakty wnioskodawcy z obojgiem dzieci, poczynając od rozwiązania małżeństwa stron przez rozwód, nie były przez wnioskodawcę realizowane regularnie. W okresie od października 2013 roku do grudnia 2014 roku kontakty wnioskodawcy z małoletnimi były wręcz znikome. Tłumaczenie się wnioskodawcy, dlaczego w październiku 2013 roku odstąpił od kontaktów z dziećmi, nie jest dla Sądu przekonujące. Wznowienie kontaktów z wnioskodawcą w dniu 6 grudnia 2014 roku zwłaszcza małoletnia K. S. bardzo przeżyła emocjonalnie. Dziewczynka płakała, nie chciała rozstawać się z matką. Dopiero kolejne spotkania przebiegały w sposób raczej bezproblemowy. Dzieci bawiły się chętnie z synem obecnej żony wnioskodawcy. Taka sytuacja nie trwała jednak długo – w lipcu 2015 roku ponownie doszło do zaprzestania przez wnioskodawcę kontaktów z dziećmi. Od lipca 2015 roku do dnia wydania postanowienia w przedmiocie wniosku wnioskodawcy wnioskodawca ledwie trzykrotnie widział dzieci, nadto był to za każdym razem kontakt incydentalny. Wnioskodawca swoje odstąpienie od kontaktów z dziećmi argumentuje wskazaniem, że nie chce się narażać na kolejne zarzuty. Aczkolwiek – po pierwsze – żadne zarzuty wnioskodawcy nie zostały postawione. Po drugie zaś – co przede wszystkim – wnioskodawca ma zapewnioną, postanowieniem o zabezpieczeniu, możliwość kontaktów z dziećmi – w obecności matki małoletnich. Realizacja postanowienia o zabezpieczeniu zgodnie z jego treścią na zarzut nieprawidłowego postępowania by go nie narażała. Pomimo tego wnioskodawca z tego uprawnienia z własnej woli odstąpił. Wnioskodawca ponownie zaprzestał kontaktowania się z dziećmi, na dłuższy okres czasu.

W ocenie Sądu takie postępowanie wnioskodawcy jest dalece niewłaściwe. Kontakt małoletnich z ojcem jest równie ważny co ich kontakt z matką. Wnioskodawca nie powinien samodzielnie decydować o zaprzestaniu kontaktów z dziećmi. Osobiste pobudki wnioskodawcy nie znajdują w okolicznościach niniejszej sprawy uzasadnienia.

Postawa uczestniczki jeśli chodzi o kontakty wnioskodawcy z dziećmi również budzi zastrzeżenia. Choć uczestniczka nie zgłasza zastrzeżeń co do realizacji przez wnioskodawcę kontaktów z małoletnimi, sprzeciwia się temu, by były to kontakty z noclegiem. Uczestniczka uzasadnia to wskazaniem, że w toku jest postępowanie w sprawie o przestępstwo z art. 200 § 4 k.k. Pomija jednak, że w przedmiotowym postępowaniu nikomu, a przede wszystkim wnioskodawcy, nie postawiono żadnych zarzutów. Na uwagę zasługuje nadto wskazanie uczestniczki poczynione w toku wywiadu przeprowadzanego przez kuratora sądowego. Uczestniczka stwierdziła wówczas, że nawet gdyby postępowanie karne wobec wnioskodawcy zakończyło się – ze wskazaniem oczyszczenia z zarzutów (których jak Sąd już niejednokrotnie podkreślał nawet nie postawiono) – nie zgodziłaby się ona na kontakty wnioskodawcy z dziećmi z noclegiem.

W ocenie Sądu przywołane powyżej postawy obu stron postępowania stanowią przejaw konfliktu pomiędzy wnioskodawcą a uczestniczką. Każde z rodziców, zarówno ojciec, jak i matka małoletnich, próbują osiągnąć swoje osobiste cele, krzywdząc przy tym dzieci. Tymczasem powinni oni współpracować ze sobą w celu zapewnienia małoletnim możliwie najlepszych warunków do rozwoju małoletnich pomimo życia rodziców w rozłączeniu.

W świetle powyższego zasadnym jest uregulowanie kontaktów wnioskodawcy z dziećmi przez Sąd.

W opinii Rodzinnego Ośrodka Diagnostyczno-Konsultacyjnego wskazano wprost terminy, w których zgodnie z dobrem małoletnich winny odbywać się ich kontakty z wnioskodawcą. Wymieniono co drugi weekend w soboty i niedziele od godz. 10:00 do godz. 18:00 bez obecności matki, poza miejscem zamieszkania małoletnich. Zastrzeżono, że jeśli przez okres pół roku spotkania te będą odbywać się regularnie, a ojciec dzieci będzie oczyszczony z zarzutów molestowania syna, kontakty można rozszerzyć o noclegi u ojca.

W sprawie nie było sporu co do tego, że wnioskodawca kontaktów z dziećmi nie realizował regularnie. Od lipca 2015 roku wnioskodawca miał trzykrotny, incydentalny kontakt z dziećmi. Wnioskodawca, choć wyrażał przekonanie, że jego kontakty z dziećmi powinny być stopniowo rozszerzane, działań w tym kierunku nie podjął. Choć wskazywał, że

zależy mu na tym, by dzieci podczas kontaktu mogły u niego nocować, swoją postawą temu twierdzeniu przeczył – odstępując w ciągu ostatniego roku od kontaktów z nimi.

Wobec takiej postawy wnioskodawcy Sąd uregulował kontakty wnioskodawcy z małoletnimi w takich terminach jak zostało wskazane w opinii Rodzinnego Ośrodka Diagnostyczno-Konsultacyjnego – stwierdzając, że warunek ich rozszerzenia w sposób podany w opinii nie został zrealizowany. Ponadto, gdy wnioskodawca od roku nie utrzymuje kontaktów z dziećmi, w poprzednich latach kontakt ten był również nieregularny, uregulowanie kontaktów wnioskodawcy z dziećmi z prawem do noclegu dzieci wspólnie z wnioskodawcą godziłby w dobro małoletnich. Konieczne jest wpięrcw odbudowanie prawidłowych relacji ojca z małoletnimi. Małoletnia K. S. nigdy nie nocowała u ojca, a jej relacja z wnioskodawcą jest bardzo słabo ukształtowana. Małoletni J. S. zaś, pomimo że przebywał już u ojca na noc, także z powodu nieregularnych kontaktów z ojcem winien najpięrcw zbudować z wnioskodawcą bliższą relację. Sąd nie wyklucza, że w przyszłości uregulowanie kontaktów wnioskodawcy z dziećmi wraz z noclegami stanie się zasadne. Aczkolwiek – na co zwrócił uwagę sam wnioskodawca – rozszerzanie jego kontaktów z synem i z córką powinno następować stopniowo. Nadto uzasadnionym jest również oczekiwanie na zakończenie postępowania w sprawie o czyn z art. 200 § 4 k.k.

Wnioskodawca domagał się nadto uregulowania kontaktów z dziećmi w dni powszednie oraz przez połowę ferii zimowych i połowę wakacji. Wniosek wnioskodawcy w tym zakresie wykracza poza wymiar kontaktów, który został wskazany w opinii Rodzinnego Ośrodka Diagnostyczno-Konsultacyjnego jako zgodny z dobrem dziecka i którego to wskazania żadna ze stron nie kwestionowała. Również dotychczas żadne z dzieci tak długiego okresu czasu z wnioskodawcą nie spędzało.

Wnioskodawca żądał także uregulowania kontaktów z dziećmi za pomocą poczty elektronicznej oraz telefonu. Trzeba jednak zauważyć, że takie żądanie było zgłoszone jedynie we wniosku, na dalszym etapie postępowania wnioskodawca na tę część żądania nie wskazywał. Ponadto, wnioskodawca z własnej inicjatywy nie podejmował starań by w toku sprawy kontakt z dziećmi w tej formie utrzymywać. Sąd uwzględnił również wiek małoletnich, który utrzymywanie kontaktów z wnioskodawcą we wskazanych formach jeśli nie uniemożliwia to przynajmniej utrudnia. Zważając na wszystkie wymienione okoliczności, w tym postawę wnioskodawcy, wnioski biegłych przedstawione w opinii oraz potrzeby małoletnich warunkowane ich wiekiem – Sąd wniosek także i w tym zakresie oddalił.

We wniosku wnioskodawca zawarł nadto żądanie o – jak Sąd interpretuje z treści roszczenia zgłoszonego we wniosku oraz stanowiska strony zaprezentowanego na rozprawie w dniu 21 kwietnia 2016 roku – zagrożenie uczestnicze nakazaniem zapłaty oznaczonej sumy pięncznej tytułem niewykonania orzeczenia o kontaktach wnioskodawcy z dziećmi. Podstawę prawną takiego żądania stanowi przepis art. 582¹ § 3 k.p.c. Przepis ten stwierdza, że sąd opiekuńczy może zagrozić nakazaniem zapłaty oznaczonej sumy pięncznej w razie uzasadnionej obawy naruszenia obowiązków wynikających z postanowienia o kontaktach. W ocenie Sądu materiał dowodowy zebrany w aktach postępowania nie daje podstaw do twierdzeń, by w sprawie zachodziła „uzasadniona obawa”, że uczestniczka postanowienia o uregulowaniu kontaktów wnioskodawcy z dziećmi nie będzie realizować. Tym bardziej jeśli nadto się uwzględni, że w toku niniejszego postępowania były wydawane postanowienia o zabezpieczeniu, które uczestniczka realizowała. To wnioskodawca dobrowolnie odstąpił od korzystania z możliwości utrzymywania kontaktów z dziećmi, które te postanowienia o zabezpieczeniu mu dawały. Co więcej, sam wnioskodawca przyznał, że przedmiotowe żądanie zostało zgłoszone „na przyszłość”. Wskazanie na jedynie potencjalną możliwość niewykonania postanowienia o kontaktach nie jest zaś wystarczające dla zastosowania instytucji z art. 582¹ § 3 k.p.c.

Sąd zobowiązał wnioskodawcę oraz uczestniczkę do stosowania się do regulacji kontaktów oraz terminów wydawania i odbierania dzieci w pkt 2 i 3. Zobowiązania nałożone na strony są gwarantami realizacji kontaktów wnioskodawcy z małoletnimi.

Mając powyższe okoliczności na uwadze, Sąd, działając na podstawie art. 113 §§ 1 i 2 k.r.o., przy uwzględnieniu nadto art. 107 § 1 zd. 1 in fine k.r.o., oraz na podstawie art. 582¹ § 3 k.p.c. a contrario, orzekł jak w pkt 1-4 postanowienia.

O kosztach postępowania Sąd orzekł jak w pkt 5-6 postanowienia, na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. W toku postępowania pozyskano opinię Rodzinnego Ośrodka Diagnostyczno-Konsultacyjnego w G., koszt jej sporządzenia to kwota 740,66 zł. Strony były jednakowo zainteresowane wynikiem niniejszego postępowania. Wobec tego Sąd uznał za celowe obciążenie każdej ze stron połową wskazanych kosztów sądowych, tj. kwotą 370,33 zł, jednocześnie – na mocy art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t. j. Dz. U. z 2014 roku, poz. 1025 z późn. zm.) – nakazując jej ściąganie od wnioskodawcy oraz od uczestniczki. Ustalono, że koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie każda ze stron powinna ponieść we własnym zakresie.